

**R. P. Antonii De Escobar Et Mendoza, Vallisoletani,
Societatis Iesv Theologi, Vniversæ Theologiæ Moralis,
Receptiores Absqve Lite Sententiæ nec-non
Problematicæ Disquisitiones ... Volumen ...**

Triplex Statvs; Ecclesiasticvs, Religiosus, & Sæcularis

**Escobar y Mendoza, Antonio de
Lugduni, 1663**

C. 4. De queisdam Reipublicæ Ministris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80707](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80707)

CAPVT IV.

De quibusdam Reipublice
Ministris.

V I O R tenetur iuramentum fa-
ctum in regnum non violare. Illi-
co bonorum pupilli inventarium
constituere, si ex dilatione graue damnum
timeatur. Non dare pupillo plus numerorum
quam ad iustam recreationem opus sit sine
iudicis auctoritate, ac graui patrimonij in-
iuria. Curare, bonis pupilli moribus edu-
care: De minimis accipiens debito tempore
fructus vendere, si alias graue incommodum
timeatur: & vt proprio commodo consulat
in tempus non opportunum fructus non re-
stituere. (quo tempore debeant venditioni ex-
poni docet Molin. 10. 1. d. 224.) Tradere redi-
tus lucrationi, vnde debeant augeri. Debita
liquida comparare. Bona alumni non emere
sibi auctoritate propria, aut ad lucrum acci-
pere rectitudine non seruata iuxta commu-
nem estimationem: Bonorum pupilli ratio-
nem cum solutione exhibere, si alias grauis
ei iniuria inferatur. Non exigere ab alumno,
dom sub eius potestate degit, vt ei donec
grauis aliquod bonum. Iniustas lites non exi-
tare ob indebitam bonorum acquisitionem.

T estamentarius tenetur non differre post an-
num testamenti executionem. Curare vt prius
debita soluantur, quam gratiosa legata ne si
prius solvantur gratiosa fortasse pecunia ad
debita soluenda deficiat. Legata gratiose solu-
tere, cum possit, ne cogatur accepturus, in-
iuste insinuere ad acquisitionem. Curare, vt
defuncti bona opportuno tempore vendan-
tur. Non differre eorum consilio venditio-
nem, vt sibi minori pretio valeat acquirere.
Diligentiam adhibere, ne fructus eius pereant
iniuria. procurare vt vidua, & pupilli, cum
debet, alantur. Pro nullis offerendis aliquid
elemosynae assignare non auferre, seu Sacer-
dotis, seu defuncti iniuria: Defuncti inquam,
imminuens enim elemosynam ad sit pericu-
lum, ne non integrè obligationi satisfiat. Cum
ex testamento debet elemosynam erogare
v. gr. Paschatis die, minimum non differre
propriam curans emolumentum, aut graue
pauperibus incommodum afficiens.

P repositus Regij ararij tenetur soluere,
quod debet, & moris, qui facit obligatus.
Pretium non exigere pro debito prestatio, nil
accipere debet, nisi ei gratuito (quod ferè nu-
quam) & sine vlla exactione aut obligationis
respectu tradatur. Non recipere munus ab
aliquo pro anticipata solutione, si alteri, cui de-
betur, ideo suo tempore non soluit. Non age-
re solutionem vili moneta, quam argentea
debet, hand parui addito excessu. Nihil
percipere vti iam committens, vt praestet in-
ductus debitori, cum alio specialiter alteri
creditori nequeat debito tempore satisfacere.
Cum nummi singuli creditoribus non suffi-

eunt, vnicuique pro rata soluere: nec vni,
vel alteri solammodo in integrum soluere
aliorum iniuria, aut proprio comodo, acci-
piens scilicet pretium pro beneficio. Instru-
menta seu litteras decretas pecunie non re-
cere iniuste, aut acceptationem differre
grati creditoris incommodo.

A dministratores Regalis patrimonij tenetur
Ministros idoneos assignare, fideles quidem
ne aut Regis prouentibus, aut agricolis
aut aliis a quibus exiguntur, iniuria infera-
tur. Non accipere mercedem ob Ministrorum
assignationem, ne ipsi pauperibus explendis
dent operam, vt pretium datum pro mune-
re recuperare valeant. Non exigere ab Ec-
clesiasticis eorum immunitate violata.

P otius licet prepositus tenetur pretium
mercium non celare, vt cariores habeantur,
accepto ab alportante latrocinij pretio.
Nō vili pendere merces iniuste, vt minori pre-
tio commutentur: aut cariores ostendere cōtra
iustam estimationem. Non permittere, co-
hibita in alia Regna alportari: aut ad hec
Regnum transmitti, quod legibus grauibz
inhibetur.

CAPVT V.

De Medicina.

E D I C T V S obligatur sufficientia
peritiae pollere, vt grauibz agi-
tudinibus cura adhibere conetur.
Ob studij incuriam agrotum in graue pericu-
lum non inducere. Speciali studio operam
impedire, si grauis insolite egritudinis occasio
offeratur. Non adhibere periculosa remedia
priusquam sibi egritudinem dignoscere vi-
deatur. Cognito agroti periculo, neces-
sariam curationem adhibere, agrotanti opor-
tune adesse, permittere alium Medium
adhibere, nec reponere seu auaritia, seu
iactantia, seu incontinentia. Alios Medicos non
afflicere vituperio, vt eorum famam obnu-
bilet. Agnito infirmi periculo, opportuno
tempore admonere, vt spiritali ille ope-
ram curationi impendat. Curationem non
prolongare, vt questus accrescat. Non adhi-
bere temerè medicamina incognita, discrimine
manifesto Nō tradere egrotum malū aliquid in-
trinsece, ad egritudinem propulsiuā. Non dicta-
re medicamentum si nō generandū, ad feru-
interficiendum seu loco mouendum ante
vel post animationem. Non procurare, ni-
mum pharmacorum usum, vt sibi phar-
macopolam conciliare valeat, Pharmaca
inutilia retinere: aut pharmacopolium pu-
blica auctoritate inuisens iuste ministerium
peragere. Plures, quam valeat, agrotos
curandos non suscipere, si alius Medicus
ad sit, qui succurrat. Non dare scilicet eden-
di carnes, aut non reiciendi ventrem. E-
grotantem pauperem praecipue in pericu-
lo constitutum non contemnere. Ex odio,
aut vindicta agrotanti debita medicamina
non